

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

14.01.2016.

Nr.7
(prot. Nr.2, 3.p.)

Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Gauja Trade” un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze” izšķiršanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2015.gada 22.oktobrī pieņēma lēmumu Nr.136 „Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Gauja Trade” un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze” ierosināšanu” (turpmāk – Lēmums). Lēmums pieņemts, ievērojot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Gauja Trade”, vienotais reģistrācijas numurs: 50103627161, juridiskā adrese: Prūšu iela 1, Rīgā LV-1057 (turpmāk – Iesniedzējs), pārstāvja zvērināta advokāta S.Selgas 2015.gada 1.oktobra iesniegumu Nr.15/10-1 (turpmāk – Iesniegums) par strīda izskatīšanas ierosināšanu ar akciju sabiedrību „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – Atbildētājs), saistībā ar Atbildētāja atteikumu noslēgt ar Iesniedzēju līgumu par dabasgāzes piegādi gazificētajam objektam Prūšu ielā 1, Rīgā (turpmāk – Objekts).

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Iesniegumu Iesniedzējs 2013.gada 7. un 21.novembrī, kā arī 2014.gada 4.decembrī vērsies pie Atbildētāja ar lūgumu noslēgt līgumu ar Iesniedzēju par dabasgāzes piegādi Objektam.
2. Atbildētājs 2013.gada 22.novembrī sniedzis Iesniedzējam atbildi (vēstule Nr.20-4-3.34/12629), kurā norādīts, ka 2007.gada 25.septembrī līgums Nr.4-861043 (līguma kopija pievienota Atbildētāja paskaidrojumam) par dabasgāzes piegādi Objektam noslēgts ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību SIA „Reglaments” (turpmāk – SIA „Reglaments”). Sakarā ar to, ka lietotājs (SIA „Reglaments”) nav veicis samaksu par Objektam piegādāto dabasgāzi (parāds Ls 4989,91), 2013.gada 29.aprīlī dabasgāzes piegāde Objektam pārtraukta. Atbildētājs konstatējis, ka Iesniedzējs un SIA „Reglaments” kapitāla daļu īpašnieks ir viena un tā pati persona /persona/. Līdz ar to, Atbildētāja ieskatā, Iesniedzējs un lietotājs, kurš nav veicis samaksu par Objektam piegādāto dabasgāzi, uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku. Ievērojot minēto un Konkurences padomes 2013.gada 1.oktobra lēmumā Nr. E02-48 „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu” (Lieta Nr.2923/11/03.02./20) izteiktās atziņas, Atbildētājs atteicies noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju līdz brīdim, kamēr netiks veikta samaksa par Objektam iepriekš piegādāto dabasgāzi. Minētos argumentus atteikumam noslēgt līgumu Atbildētājs

norādījis arī 2014.gada 17.decembra atbildē Iesniedzējam (vēstule Nr.20-4-3.14/14629).

3. Iesniegumā Iesniedzējs izteicis prasījumu atzīt Atbildētāja atteikumu noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju par prettiesisku un uzlikt par pienākumu Atbildētājam noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju.
4. Iesniedzēja paskaidrojumā (2015.gada 9.novembra vēstule Nr.15/11-2) norādīts, ka Iesniedzējs un Atbildētājs 2015.gada 3.novembrī noslēguši līgumu Nr.A-2092441 par dabasgāzes piegādi Objektam. Tomēr, Iesniedzēja ieskatā, Atbildētājs līgumā noteicis salīdzinājumā ar citiem dabasgāzes lietotājiem atšķirīgu samaksas kārtību, uzspiežot nosacījumus, kuri parasti attiecībā ar pakalpojumu lietotājiem netiek piemēroti. Iesniedzēja norāda, ka noslēgtā līguma 1.4.punktā noteikts, ka norēķini notiek atbilstoši Atbildētāja rēķiniem, bet līguma 6.1.punkts paredz, ka Iesniedzējam jāmaksā priekšapmaksa par 2523 kubikmetriem dabasgāzes. Līdz ar to strīds starp Iesniedzēju un Atbildētāju joprojām pastāv un Iesniedzējs lūdz atzīt par prettiesisku Atbildētāja atteikumu noslēgt ar Iesniedzēju līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam uz noteikumiem, kuri līdzīgi parastiem piegādes noteikumiem (pēc maksa), un uzlikt Atbildētājam pienākumu noslēgt līgumu atbilstoši šādai praksei.
5. Atbildētāja paskaidrojumos (2015.gada 9.novembra vēstule Nr.18-10/3994 un 2015.gada 26.novembra vēstule Nr.18-10/4230) norādīts:
 - 5.1. Atbildētāja atteikums noslēgt līgumu ar Iesniedzēju par dabasgāzes piegādi Objektam saistīts ar SIA „Reglaments” parādu par Objektam piegādāto dabasgāzi laikā no 2012.gada 7.decembra līdz 2013.gada 29.aprīlim, jo maksu par minētajā periodā Objektam piegādāto dabasgāzi Atbildētājs pilnā apmērā joprojām nav saņēmis;
 - 5.2. Atbildētājs 2015.gada 27.oktobra vēstulē Nr.18-10/3843 Iesniedzēju informējis, ka Atbildētāja ieskatā, konkrētajos apstākļos joprojām nav pamata noslēgt līgumu ar Iesniedzēju par dabasgāzes piegādi Objektam, kamēr netiks veikta samaksa par Objektam iepriekš piegādāto dabasgāzi;
 - 5.3. tomēr Atbildētājs piedāvājis Iesniedzējam noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam, paredzot nosacījumu, ka Iesniedzējam jāveic priekšapmaksa, kā arī paredzot Atbildētāja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pārtraukt dabasgāzes piegādi Objektam, ja ar spēkā stājušos tiesas spriedumu vai kompetentās institūcijas lēmumu tiks atzītas Atbildētāja tiesības atteikties noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu konkrētajā situācijā;
 - 5.4. ievērojot SIA „Reglaments” likvidācijas faktu, kā arī to, ka saskaņā ar publiska reģistra (Uzņēmumu reģistra) informāciju Iesniedzējs darbojas ar zaudējumiem un tā apgrozījums ir samazinājies, Atbildētājam ir pamatotas šaubas par Iesniedzēja spēju pildīt saistības;
 - 5.5. Ministru kabineta 2008.gda 16.decembra noteikumu Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi) 85.punkts reglamentē termiņu, kurā norēķini par patērēto dabasgāzi jāveic māsaimniecības lietotājiem. Termins, kurā norēķini jāveic lietotājiem, kas nav māsaimniecības, Noteikumos nav noteikts un to var noteikt Atbildētājs;
 - 5.6. ievērojot to, ka Iesniedzējs piekritis Atbildētāja piedāvātājiem līguma nosacījumiem, 2015.gada 3.novembrī starp Iesniedzēju un Atbildētāju noslēgts līgums Nr.4-2092441 (turpmāk – Piegādes līgums) par dabasgāzes piegādi Objektam (Piegādes līguma kopija pievienota paskaidrojumam);
 - 5.7. lai kontrolētu norēķinus un savlaicīgi novērstu parādsaistību veidošanos, Piegādes līgumā ietverts Iesniedzēja pienākums veikt priekšapmaksu par dabasgāzi.
6. Saskaņā ar 2007.gada 25.septembra līguma Nr.4-851043 (turpmāk – Līgums), kas noslēgts

starp SIA „Reglaments” un Atbildētāju par dabasgāzes piegādi Objektam, 8.1.punktu šā Līguma darbība beidzas uz lietotāja pieteikuma pamata pēc tam, kad viņš pārtraucis dabasgāzes lietošanu un norēķināties par patērēto dabasgāzi. Par šī Līguma izbeigšanu puses slēdz vienošanos, kas ir šī Līguma neatņemama sastāvdaļa.

7. Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem:
 - 7.1. SIA „Reglaments” izslēgts no Komercreģistra 2015.gada 15.jūnijā sakarā ar maksātnespējas procesa pabeigšanu;
 - 7.2. SIA „Reglaments” kapitāla daļu vienīgais īpašnieks un valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi līdz izslēgšanai no Komercreģistra ir bijis */persona/*;
 - 7.3. */perona/* ir Iesniedzēja kapitāla daļu īpašnieks, kuram pieder 50% kapitāla daļu, kā arī valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi;
 - 7.4. pēc zvērināta tiesu izpildītāju pieprasījuma Iesniedzējam 2015.gada laikā vairākkārt piemērots nodrošinājuma līdzeklis – aizliegums visa veida pārreģistrācijai;
 - 7.5. iepriekšējā periodā (gada pārskati par 2013.–2014.gadu) Iesniedzēja apgrozījums ir samazinājies, Iesniedzējs darbojies ar zaudējumiem;
 - 7.6. Iesniedzējam ir Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāds.
8. Atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 24.panta pirmajai daļai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedriskie pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojuma sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj.
9. Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumi Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi) paredz šādu regulējumu:
 - 9.1. līgumā par dabasgāzes piegādi pēc pušu vienošanās var iekļaut papildu noteikumus un nosacījumus, kas nav minēti šajos noteikumos (4.punkts);
 - 9.2. lietotājam ir pienākums līgumā noteiktajā kārtībā reģistrēt datus par izlietotās dabasgāzes daudzumu un ziņot sistēmas operatoram, kā arī izdarīt maksājumus līgumā noteiktajos termiņos un apmērā (36.5.punkts);
 - 9.3. par saņemto dabasgāzi lietotājs norēķinās saskaņā ar līgumu un sistēmas operatora apstiprināto norēķinu kārtību. Norēķinu kārtībā paredz, kā lietotājs nolasa norēķinu uzskaites mēraparāta un dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījumus un paziņo tos sistēmas operatoram (46.punkts);
 - 9.4. mājssaimniecības lietotājs norēķinās ar sistēmas operatoru par kārtējo norēķinu periodu līdz nākamā norēķinu perioda divdesmitajam datumam (84.punkts), mājssaimniecības lietotājam ir pienākums atbilstoši sistēmas operatora apstiprinātajai norēķinu kārtībai maksājumus par dabasgāzi veikt 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda beigām (90.1.punkts);
 - 9.5. ja lietotājs atkārtoti aizkavē maksājumus par saņemto dabasgāzi, sistēmas operators ir tiesīgs noteikt priekšapmaksu mēneša vidējā maksājuma apmērā (64. un 93.1.punkts).
10. Iesniedzēja pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja izteikto prasījumu norādot, ka Piegādes līgums neatspoguļo pušu gribu, jo Atbildētājs ir uzspiedis priekšapmaksas nosacījumu. Iesniedzēja ieskatā, Piegādes līguma nosacījumus nav pamata saistīt ar apstākli, ka vienam no Iesniedzēja kapitāla daļu īpašniekiem piederējušas arī maksātnespējīgā SIA „Reglaments” kapitāla daļas. Noteikumi paredz priekšapmaksu tikai gadījumā, ja dabasgāzes lietotājs ir kavējis maksājumus. Ievērojot to, ka Iesniedzējs nebija kavējis maksājumu, Piegādes līgumā nebija pamata paredzēt priekšapmaksas pienākumu. Līdz ar to, Piegādes līgumā paredzētais priekšapmaksas pienākums neatbilst Noteikumu un Enerģētikas likuma regulējumam, kā arī Komerclikumā noteiktajiem līgumu slēgšanas principiem.

11. Atbildētāja pārstāvis Regulatora padomes sēdē paskaidroja, ka priekšapmaksas nosacījums Piegādes līgumā ietverts ne tikai tādēļ, ka SIA „Reglaments” un Iesniedzēja kapitāla daļu īpašnieks ir viena un tā pati persona, bet galvenokārt tādēļ, ka, izvērtējot Iesniedzēja pamatkapitālu, publiski pieejamos finanšu rādītājus un citu informāciju, Atbildētājam radušās pamatotas šaubas par Iesniedzēja spēju pildīt saistības norēķinos par dabasgāzi. 2015.gada 11.janvārī Atbildētājs ir nosūtījis Iesniedzējam brīdinājumu par dabasgāzes piegādes pārtraukšanu sakarā ar to, ka Iesniedzējs noteiktā termiņā nav veicis maksājumu saskaņā ar Piegādes līguma nosacījumiem.

Regulators secina

1. No Likuma 24.panta pirmās daļas izriet jebkuras personas tiesības vērsties pie Atbildētāja ar lūgumu nodrošināt dabasgāzes piegādi. Tomēr Atbildētājam ir tiesības atteikt dabasgāzes piegādi gadījumā, ja personas lūgums nodrošināt dabasgāzes piegādi nav pamatots, kā arī, ja pakalpojumu sniegšanas uzsākšana ietekmē pakalpojumu sniedzēja finansiālās iespējas vai pakalpojumu sniedzēja objektu un infrastruktūras tehniskās iespējas nevar nodrošināt (nepieļauj) pakalpojuma sniegšanu. Tātad tiesības Iesniedzējam pieprasīt un saņemt sabiedriskos pakalpojumus jāvērtē kopsakarībā ar citām sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (dabasgāzes apgādi) regulējošām tiesību normām, tajā skaitā tiesību normām, kuru mērķis ir nodrošināt savlaicīgus un patērīnam atbilstošus norēķinus par saņemtajiem pakalpojumiem (dabasgāzi), kā arī citu tiesību aktos noteikto pienākumu izpildi. Vērtējot personu tiesības pieprasīt nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu dabasgāzes apgādē, Regulatora ieskatā, jāņem vērā ne tikai Likumā un dabasgāzes piegādi reglamentējošajos speciālajos tiesību aktos noteiktais regulējums, bet arī Civillikuma 1.pantā noteiktais princips, kas paredz, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.
2. Izvērtējot Iesniedzēja un Atbildētāja sniegto informāciju un dokumentus, kā arī Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informāciju secināms, ka laikā, kad Iesniedzējs pieprasīja Atbildētājam noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam, gan Iesniedzēja, gan dabasgāzes lietotāja (SIA „Reglaments”) kapitāla daļu īpašnieks un valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību bija viena un tā pati persona un abi uzņēmumi darbojās Objektā. Tātad, pieprasot Atbildētājam noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam, Iesniedzējam bija zināms, ka attiecībā uz dabasgāzes piegādi Objektam Atbildētājam jau ir spēkā esošs Līgums ar citu lietotāju (SIA „Reglaments”) un lietotājs no šā Līguma izrietošās saistības pilnībā nav izpildījis. Iesniedzējam bija zināmi arī Līguma izbeigšanas nosacījumi, kas noteikti Līguma 8.1.punktā. Šādos apstākļos Iesniedzēja pieprasījumu noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam nevar uzskatīt par pamatotu. Turklāt gan esošā lietotāja (SIA „Reglaments”) Līguma saistību izpilde, gan Iesniedzēja pieprasījums noslēgt līgumu bija atkarīgs no vienas un tās pašas personas, kura atbilstoši Komerclikuma 221.panta pirmajai daļai vadīja un pārstāvēja abus minētos komersantus. Līdz ar to rodas šaubas par Iesniedzēja labticību, izmantojot tiesības jebkurai personai pieprasīt Atbildētājam dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu. No lietas apstākļiem ir pamats uzskatīt, ka Iesniedzēja pieprasījums noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu faktiski bija izteikts personas, kurai pieder šis un kuras pārstāvētais uzņēmums (SIA „Reglaments”) neizpildīja saistības pret Atbildētāju, interesēs.
3. Ņemot vērā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informāciju, Iesniedzēja un Atbildētāja sniegto informāciju, kā arī Atbildētāja saistības un tiesības, kas izriet no Līguma, Regulatora ieskatā, Atbildētājam nebija pamata noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi ar citu lietotāju, tostarp Iesniedzēju, kamēr nav izpildītas vai kļuvušas neizpildāmas saistības, kas izriet no Līguma. Tātad, ja Līgums saskaņā ar 8.1.punkta nosacījumiem nav izbeigts ātrāk, Atbildētājam nebija pamata noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar citu lietotāju

līdz SIA „Reglaments” izslēgšanai no Komercreģistra sakarā ar maksātnespējas procesa pabeigšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram nav pamata atzīt pa pretiesisku Atbildētāja atteikumu pēc Iesniedzēja 2013.gada 7. un 21.novembra, kā arī 2014.gada 4.decembra lūguma noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju.

4. Ievērojot to, ka Iesniedzējs un Atbildētājs 2015.gada 3.novembrī noslēguši Piegādes līgumu un to apstiprina abas strīda puses, Regulatoram nav pamata vērtēt un pieņemt lēmumu saistībā Iesniegumā izteikto prasījumu uzlikt pienākumu Atbildētājam noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi Objektam ar Iesniedzēju, jo šāds līgums jau ir noslēgts. Tomēr, ievērojot to, ka saskaņā Iesniedzēja 2015.gada 9.novembra vēstuli Nr.15/11-2 starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par Piegādes līguma nosacījumiem, Regulatoram jāizvērtē Iesniedzēja prasījums atzīt par pretiesisku Piegādes līgumā noteikto priekšapmaksas pienākumu, kā arī prasījums uzlikt Atbildētājam pienākumu noslēgt līgumu (grozīt Piegādes līgumu), paredzot nosacījumu, ka samaksu par Objektā patērēto dabasgāzi Iesniedzējs veic saskaņā ar Atbildētāja rēķinu pēc norēķinu perioda beigām (pēcmaksu).
5. Atbilstoši Noteikumu 46.punktam par saņemto dabasgāzi lietotājs norēķinās saskaņā ar līgumu un sistēmas operatora apstiprināto norēķinu kārtību, kura paredz, kā lietotājs nolasa norēķinu uzskaites mēraparāta un dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījumus un paziņo tos sistēmas operatoram. Noteikumu 36.5.apkašpunkts paredz lietotāja pienākumu izdarīt maksājumus līgumā noteiktajos termiņos un apmērā. Tātad vispārējā gadījumā Noteikumi paredz, ka par norēķiniem lietotājs un sistēmas operators vienojas līgumā, bet kārtību, kādā lietotājs nolasa norēķinu uzskaites mēraparāta un dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījumus un paziņo tos sistēmas operatoram jānosaka sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā.
6. Speciālu regulējumu saistībā ar norēķiniem par dabasgāzi Noteikumi paredz attiecībā uz mājsaimniecības lietotājiem. Ievērojot to, ka Noteikumu 84. un 90.1.punkts paredz mājsaimniecības lietotāja tiesības un pienākumu norēķināties 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda beigām, sistēmas operatoram šis regulējums ir saistošs, slēdzot līgumu tikai ar mājsaimniecības lietotāju. Iesniedzējs nav uzskatāms par mājsaimniecības lietotāju Noteikumu izpratnē. Līdz ar to minētajos punktos noteikto regulējumu Iesniedzēja norēķiniem ar Atbildētāju ir pamats piemērot tikai tad, ja par attiecīgajiem nosacījumiem puses vienojas līgumā.
7. Noteikumu 64. un 93.1.punkts paredz sistēmas operatora tiesības noteikt lietotājiem priekšapmaksu, bet 41.3. un 85.punkts sistēmas operatora tiesības pārtraukt dabasgāzes piegādi, ja lietotājs, kuram noteikta priekšapmaksa, nav to samaksājis. Regulatora ieskatā, šāds regulējums noteikts, lai nodrošinātu, ka lietotāji izpilda saistības norēķinos par dabasgāzi, kā arī, lai novērstu sistēmas operatora zaudējumus, ja lietotāji šīs saistības nepildītu.
8. Ņemot vērā to, ka Noteikumi neparedz termiņu, kādā par dabasgāzi norēķinās lietotāji, kas nav mājsaimniecību lietotāji (turpmāk – juridiskas personas), atbilstoši vispārējam regulējumam, par norēķinu termiņu Iesniedzējam un Atbildētājam jāvienojas līgumā. Turklāt Noteikumu 4.punkts paredz, ka līgumā par dabasgāzes piegādi pēc pušu vienošanās var iekļaut papildu noteikumus un nosacījumus, kas nav minēti šajos noteikumos. Līdz ar to, ievērojot konkrētos apstākļus, Iesniedzējs un Atbildētājs var vienoties gan par norēķināšanos pēc norēķinu perioda beigām (pēcmaksu), gan priekšapmaksas norēķinu, gan citu norēķinu termiņu un kārtību, kas nodrošinās gan Iesniedzēja, gan Atbildētāja tiesību un tiesisko interešu pietiekamu aizsardzību.
9. Piegādes līguma 1.4.punktā ir definēts turpmāk līgumā lietotais termins „Norēķinu kārtība”

ar ko saprot Atbildētāja apstiprināto norēķinu kārtību (skat. Noteikumu 46.punktu) dabasgāzes lietotājiem ar patēriņu līdz 25 tūkstošiem kubikmetru gadā, kuri norēķinās saskaņā ar Atbildētāja izrakstītiem rēķiniem (turpmāk – Norēķinu kārtība). Piegādes līguma 6.2.punkts paredz, ka saskaņā Norēķinu kārtību tiek noteikts Objektā saņemtās dabasgāzes daudzums, ja tas netiek noteikts saskaņā ar mērparāta rādījumiem, Piegādes līgumu vai normatīvo aktu prasībām. Piegādes līguma 6.3.punkts paredz Iesniedzēja pienākumu saskaņā ar Norēķinu kārtību un Piegādes līguma nosacījumiem fiksēt un paziņot Atbildētājam norēķinu periodā Objektā patērētās dabasgāzes daudzumu. Tātad Piegādes līguma 1.4.punkts neparedz tiesības un neuzliek pienākumus, bet šajā punktā definētā Norēķinu kārtība attiecībā uz Iesniedzēju piemērojama tikai Piegādes līguma 6.2. un 6.3.punktos noteiktajos gadījumos. Savukārt norēķinus starp Iesniedzēju un Atbildētāju reglamentē tikai Piegādes līgums, kura 6.1. un 6.5.punkts paredz Iesniedzēja pienākumu maksāt priekšapmaksu, bet 6.4.punkts – Atbildētāja pienākumu izrakstīt rēķinu, saskaņā ar kuru Iesniedzējam šī priekšapmaksa jāveic. Ņemot vērā, ka šādi nosacījumi nav pretrunā Noteikumu regulējumam, turklāt Piegādes līgums paredz Atbildētāja pienākumu izrakstīt Iesniedzējam priekšapmaksas rēķinu, Iesniedzēja iebildumu par pretrunām starp Piegādes līguma 1.4. un 6.1.punktu nevar uzskatīt par pamatotu.

10. Lietas izskatīšanas laikā iegūtā informācija par SIA „Reglaments” nevēlēšanos vai nespēju pildīt Līgumā noteiktās saistības norēķinos par Objektā patērēto dabasgāzi, kā arī zaudējumi, kas Atbildētājam radušies sakarā ar minētā lietotāja maksātnespēju, liecina par riskiem, kas var rasties, ja līgums par dabasgāzes piegādi uz pēcmaksas nosacījumiem noslēgts ar juridisku personu, par kuras spēju pildīt saistības pastāv pamatotas šaubas. Līdz ar to, slēdzot līgumu ar juridisku personu, sistēmas operatora kompetencē ir izvērtēt riskus, kas saistīti ar attiecīgā lietotāja spēju pildīt līgumā noteiktās saistības, kā arī piedāvāt atbilstošu norēķinu kārtību, lai novērstu šos riskus. Tātad, ievērojot Noteikumu 4., 36.5. un 46.punktu, pastāvot atšķirīgiem apstākļiem, samaksas nosacījumi norēķinos par dabasgāzi līgumos ar juridiskām personām var būt atšķirīgi. Turklāt, ja pamatotas šaubas par juridiskās personas spēju pildīt saistības pastāv jau līguma slēgšanas brīdī, norēķinu nosacījumi līgumā ar šādu juridisku personu var atšķirties no Norēķinu kārtībā paredzētajiem nosacījumiem. Līdzīgi kā jebkurā citā komercdarbībā, ja pastāv pamatotas šaubas par līguma puses (juridiskās personas) spēju pildīt maksājumu saistības līguma darbības laikā, lai novērstu iespējamus zaudējumus, sistēmas operatoram ir pamats pieprasīt priekšapmaksu vai citu saistību izpildes nodrošinājumu, ne tikai gadījumā, kad juridiska persona jau aizkavē maksājumus par saņemto dabasgāzi, bet arī jebkurā citā gadījumā, kad pamatotas šaubas pastāv. Priekšapmaksu, kā atbilstošu līdzekli, lai sistēmas operators novērstu parādus par patērēto dabasgāzi un iespējamus zaudējumus, atzinusi arī Konkurences padome (2013.gada 1.oktobra lēmuma Nr.E02-48 lietā Nr.2923/11/03.02./20 152.punkts) un Latvijas Republikas Augstākā tiesa (Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 6.novembra sprieduma lietā Nr.SKA 676/2013 11.punkts).
11. Izvērtējot Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informāciju secināms, ka 2015.gadā zvērināti tiesu izpildītāji Iesniedzējam vairākkārt piemērojuši nodrošinājuma līdzekli – aizliegumu visa veida pārreģistrācijai. Vienlaikus secināms, ka Iesniedzēja komercdarbības apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir samazinājies un Iesniedzējs ir darbojies ar zaudējumiem. Iesniedzējam Līguma slēgšanas brīdī bijis arī Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāds. Regulatora ieskatā, minētā informācija var radīt pamatotas šaubas par Iesniedzēja spēju ilgtermiņā pildīt saistības. Regulatora rīcībā nav informācijas, ka, slēdzot Piegādes līgumu, Iesniedzējs būtu ierosinājis un Atbildētājs būtu noraidījis citu saistību izpildes nodrošinājumu, kas konkrētajos apstākļos nodrošinātu Atbildētāja tiesisko interešu aizsardzību. Ievērojot minēto, Atbildētāja paskaidrojumā (2015.gada 26.novembra vēstule Nr.18-10/4230) minētie argumenti ir pietiekami, lai

Piegādes līgumā ar Iesniedzēju ietvertu Iesniedzēja pienākumu veikt priekšapmaksas norēķinu vai citus nosacījumus saistību izpildes nodrošināšanai.

12. Izvērtējot Atbildētāja sniegto informāciju par iepriekšējā lietotāja (SIA „Reglaments”) dabasgāzes patēriņu Objektā laikā no 2012.gada decembra līdz 2013.gada maijam secināms, ka Objektā vidēji mēnesī patērēti 2523 kubikmetri dabasgāzes. Ņemot vērā to, ka Iesniedzējs dabasgāzi Objektā nav lietojis, konkrētajos apstākļos nepastāv citi objektīvi kritēriji, lai noteiktu Iesniedzēja iespējamo mēneša vidējo dabasgāzes patēriņu Objektā. Līdz ar to, Regulatora ieskatā, Piegādes līguma 6.1.punktā noteiktais dabasgāzes apjoms, par kuru Iesniedzējam jāveic priekšapmaksa, konkrētajos apstākļos uzskatāms par samērīgu. Turklāt Piegādes līguma darbības laikā Iesniedzējam un Atbildētājam ir iespēja vienoties par citu dabasgāzes apjomu priekšapmaksas noteikšanai, ja faktiskais dabasgāzes patēriņš Objektā turpmākajā periodā būtiski atšķirsies no Piegādes līgumā noteiktā, kā arī vienoties par priekšapmaksas atcelšanu vispār, ja Iesniedzējs godprātīgi pildīs Piegādes līguma nosacījumus un apliecinās spēju ilgtermiņā pildīt Piegādes līgumā noteiktās saistības.
12. Ievērojot lietas izskatīšanas ietvaros konstatētos apstākļus un izdarītos secinājumus, Regulatora ieskatā, konkrētajos apstākļos nav pamata atzīt par prettiesisku Piegādes līgumā ietvertu priekšapmaksas nosacījumu. Līdz ar to nav pamata apmierināt Iesniedzēja prasību un uzlikt Atbildētājam pienākumu grozīt Piegādes līguma nosacījumus, paredzot nosacījumu, ka samaksu par Objektā patērēto dabasgāzi Iesniedzējs veic saskaņā ar Atbildētāja rēķinu pēc norēķinu perioda beigām (pēcmaksu).

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 5.punktu, 32.panta pirmo un piekto daļu, 35.¹pantu, 35.⁴panta pirmo un trešo daļu,

padome nolemj:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Gauja Trade” prasību uzlikt pienākumu akciju sabiedrībai „Latvijas Gāze” grozīt 2015.gada 3.novembra līgumu Nr.4-2092441, paredzot nosacījumu, ka samaksu par dabasgāzi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Gauja Trade” veic saskaņā ar akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” rēķinu pēc norēķinu perioda beigām (pēcmaksu).

Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta ceturto daļu, ja strīdā iesaistītā puse nav apmierināta ar Regulatora lēmumu par strīda izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par strīda priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanu, un tiesa vai šķīrējtiesa šādu strīdu izskata pēc būtības.

Lēmums stājas likumīgā spēkā atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta sestajā un septītajā daļā noteiktajam.

Priekšsēdētāja
p.i.
padomes loceklis

V.Lokenbaha

A.Aniņš